

פ ר ט י כ ל מ.ס. כ"ח

מישיבת ועדת הכנסת שהתקיימה ביום ד',
ח' בסיון תש"י (24.5.1950)

נ. ניר-רמאלקס - ממלא מקום יו"ר הכנסת

נוכחים:

חברי הועדה:

- י. הררי - היו"ר
- י. בר-יהודה
- ד. בר-רב-האי
- י. ברץ
- א. ג'רג'ור
- ס. יערי
- ז. יהודה
- ח. לנדאו (מקום ש. כ"ץ)
- ס. נורוק
- א. רזיאל-נאור
- י. קוטרי
- י. קליבנוב
- י. שמחוני
- א. שפסל

מוזמנים:

- ס. רוזסי - מזכיר הכנסת
- א. צידון - סגן מזכיר הכנסת
- גב' הנמן - מטעם משרד המשפטים

נעדרים:

- פ. אילנית
- ס. בן-עמי
- א. בהיר
- א. י. גרינברג
- ש. דיין
- ת. טובי
- ח. כהן-טבורי
- א. סזור
- פ. צילינג
- נ. ילין-סור { בזכות דעה סייעצת }
- ז. גלוסקא

סדר-היום:

- א) הצעות לסדר-היום
- ב) תקנון הכנסת
- ג) הדיון על התקציב (היש לשנות את ספר השעות)
- ד) החוק לתיקון סקודת התעבורה - הערתו לוועדה מתאימה
- ה) התפטרות חבר הכנסת יערי טוענת המסנה לענין חבר הכנסת א. ז. גרינברג.
- ו) מנוי שופט לבית המשפט העליון
- ז) סכתב יו"ר ועדת הכספים בענין שרת העבודה.
- ח) סכתב יו"ר ועדת הכספים בענינים כספיים.

הצעות לסדר-היום:

הי"ר י. הררי:

לפני שאנו נשים לדיון בסעיפי סדר-היום הנני מוסר רשות הדיבור למסעלא מקום

יושב-ראש הכנסת.

ג. ניד-רפאלס:

מ"ס יו"ר הכנסת

(א) אני מבקש את הועדה לדון תחילה בשאלת השעות שיוקצבו לדיון על התקציב;

(ב) אני פונה לוועדה הכנסת בבקשה לדון

בהתנהגותם של שלושה מחברי הכנסת, בישיבת מליאת הכנסת אתמול. החברים הם: י. נדר - שזריך האיתי לקרוא לו לסדר שלוש פעמים; ע. ז'בוטינסקי - אשר קם מסקו ומחה נגד התנהגותו המסלמית של היושב-ראש. לדעתי יש בכך משום עלבון ליושב-ראש ועל-ידי כך לכנסת. באם לא התנהגתי בסדר - יכול חבר הכנסת לפנות בתלונה לוועדת הפרושים. החבר השלישי הוא ח. לנדאו אשר בשעת נאומו על התקון לפקודת התעבורה הזכיר שבתחילת הדיון אמרתי - בתשובה לדרישה להקציב זמן רב יותר לכל נושא - שלו היו הדברים מועילים יהתי נותן זמן רב יותר. הוא אמר שאני מזלזל בכבוד הכנסת.

אני מבקש שועדת הכנסת תדון בשאלת

התנהגותם של שלושה חברי כנסת אלה. איני מציע שתדון בזה סיר, אבל מבקשם להחליט מתי תדונו בשאלה זו, או שתפילו על מספר חברי הועדה לטפל בעניין.

הי"ר י. הררי:

בקשת מסלא מקום יו"ר הכנסת הועדה בסדר-יומה של הועדה.

י. שמחוני:

אני מציע לדון בסעיף: "הערמה של הפרוצדורה מצד חברי הכנסת".

מחליטים:

להעמיד בסדר-היום של הועדה סעיף: "הערמה של הפרוצדורה מצד חברי הכנסת".

י. בר-יהודה:

אני מציע לדון בסעיף: "זלזול בהחלטות ועדת הכנסת, מצד הנשיאות, בנוגע לזמן התחלת ישיבות הכנסת".

מחליטים:

להעמיד בסדר-היום של הועדה סעיף: "זלזול בהחלטות ועדת הכנסת, מצד הנשיאות, בנוגע לזמן התחלת ישיבות הכנסת".

ב. תסנרן הכנסת:

הי"ר י. הררי:

ברור לי שאנחנו נצטרך לעבור על התקבון סעיף סעיף, לאחר מספר הערות הרב, שנתקבל

מחברי הועדה.

לפנינו עומדות עתה שתי אפשרויות של דיון בתקבון: האחת - לקבוע ישיבה אחת מיוחדת בשבוע לדיון זה; והשניה - להקריש שעה או שעה וחצי הראשונות בכל ישיבה לדיון זה. ברצוני לדעת מה היא עמדת הועדה בשאלה זו.

ג. יהודה:

לדעתי ההצעה להקריש שעה בכל ישיבה היא נכונה, אבל היא לא תועיל לנו באם לא נקבע הסדר שבכל סעיף ידבר רק המציע תקון, והמתנגד, כל אחד רק 3 הנעים.

י. סמחוני:

אינני רואה את ההצעה הזו כהצעה מעשית - או שמכררים את הערעורים או שאין מכררים אותם. ישנם סעיפים רבים בתקנון, שנודאי לא יהיה עליהם מערער, לעומת זאת, אותם הסעיפים שיש עליהם מערערים - אי אפשר לתת לאחד לדבר "בעד" ולשני "נגד" ובוזה לגמור את העניין, כי בתוך "הבעד" ובתוך "הנגד" יכולים להיות נימוקים שונים ודבר זה מחייב ברור ושקול דעת מיוחד.

על-כן, הייתי מציעה שנחליט כאן, שאנחנו קובעים יום מיוחד לישיבות אלה, לא בתוך ימי ישיבות הועדה, ולא בתוך ימי ישיבות הכנסת, מפני שאין כל אפשרות שהחברים יתפנו לגמרי מכל הישיבות האחרות וישבו יום תמים רק בישיבת ועדת הכנסת. אם נקחיש בכל פעם שעה אחת - ייסעך הדבר חדשים רבים.

י. בר-יהודה:

ראשית כל אני מציע לשמור על החלטתנו, שנוון רק על אותם הסעיפים, שמישהו ערער עליהם, עד לזמן שקבענו. החלטתנו על זאת פעם, פעמיים ושלוש ודחינו את היום האחרון להגשת הערעורים כמה פעמים. חברים המזלזלים לעניין זה, יקומו לפתע בשעת הדיון ויתחילו לבאום.

כל סעיף, שעליו לא הגיע, עד התאריך שקבענו, כל ערעור - ייחשב כסעיף שנתקבל ויש לקבוע אותו כבר כתקדים מחייב.

בדרך כלל אני מציע לקבל את הצעתו של חבר הכנסת בני יהודה, אלא למסור ליושב-ראש את האפשרות, בעניין שהוא יראה כפרינציפ-יוני וכחשוב, לתת אפשרות של דיוף יותר רחב. לדעתי רק בדרך זו של חומרה וליברליות יחד, נוכל פעם לגמור את העניין.

י. בר-רב-האי:

אם נקבל גם את הצעתו של חבר הכנסת בר-יהודה לדון רק על הסעיפים שערערו עליהם - הרשימה של הערעורים היא הרבה יותר גדולה מאשר הוא חושב - עלינו לקחת בחשבון את אותם החברים שיש בדעתם להגיש ערעורים, אך טרם עשו זאת. אני הייתי מציע לתת עוד ארכה של שבוע ימים להגשת הערעורים.

אשר להצעת חברת הכנסת סמחוני - באופן תאורטי היא טובה, אבל אין היא ניתנת לבצוע. ישיבה נוספת של ועדת הכנסת תתקבל בקשיים טכניים גדולים. בזמן עבודת הכנסת אין דבר זה ניתן לבצוע.

בשכילי הדבר הזה הוא חושב מאד. אני להוט עוד יותר מכולם לגמור את הפרשה הזאת. אני חושש מאד, שאם נעשה את הישיבה הזאת ביום ראשון או ביום חמישי - לא נכנס את כל חברי הועדה, או אפילו את הועדה, פחות או יותר במלואה. לדעתי הדרך היחידה היא - להחליט שנכל יום שלישי, משעה 8.30 אמש עד 10 דנים בתקנון ואחר-כך עוברים לעניינים שוטפים, ולא להיפך.

א. רזיאל-גאור:

אני חושבת, שאי אפשר לקבל את הצעתו של חבר הכנסת בני יהודה שנכל סעיף ידברו רק שני אנשים, מכיון שיש הנמקות שונות, ולא רק הנמקות שונות, אלא בכלל השקפות שונות. ברור לי שאי-אפשר במקרה זה, שמספר ההסתייגויות בו הוא רב כל כך, לנהוג בשיטה של הורדה מסדר-היום. ההחלטות שתתקבלנה תשמטנה כתקדימים, ותקדימים אלה ישמשו יסוד לתקנון הכנסת.

אנחנו עברנו בוועדת המשנה על פרטים ועל פרטי פרטים ואף-על-פי-כן לא יכולנו, בכל המקרים, להגיע לדעות סוסכסות. לצערי יש גם חברים, שהם חברי ועדת התקנון, אבל הופיעו בישיבותיה רק לעתים רחוקות מאד, ואי אפשר יהיה לקבול מהם את הבעת דעתם. ישנם חברי ועדת הכנסת אשר לא ידעו שצריך להכניס את הערותיהם בכתב.

רואה

לכן, אינני/כל אפשרות לקבל את הצעתו של חבר הכנסת בני יהודה. אני חושבת שמכרחים לקבוע ישיבה נוספת לברור הבעיות האלו. אם עד לגמר התקציב בין כה וכה נשב גם ביום רביעי - אפשר לקבוע ישיבה ליום חמישי בנקשר. אפשר לקבוע מראש את מספר הישיבות, אבל יש לקבל את ההצעה שנשמעה כאן, לשבת ביום חמישי.

א. שפטל:

אני מציע להעמיד תחילה את ההצעה להאריך את הארכה להגשת הערעורים.

היו"ר י. הררי:

לדעתי יש יסוד טוב בכל ההצעות שבשטעו. ראשית, ביחס להצעתו של חבר הכנסת שפטל - אנחנו החלטנו שניתן ארכה של 14 יום. 14 יום אלה נסתיימו באמצע הפגרא, ונתנו ארכה נוספת על סוף הפגרא. לאחר הפגרא החלטנו לתת ארכה של עוד 14 יום; 14 יום אלה כבר עברו ואסילו עוד 14 יום עברו, ואין כל סיבה להאריך עוד הפעם את הארכה הזו. אני מציע שכל מי שיש לו ערעורים והצעות להגיש יגישם עד אשר נתחיל בדיון.

אני מציע לקבל שתי הצעות יחד: בכל ישיבה להקדיש שעה, מ-8.30 עד 9.30 ולפעמים עד 10 - לפי החומר. ובאופן יוצא מן הכלל לקבוע ישיבה מיוחדת על פנת לסיים את החומר. ברור שבאחת הסעיפים שאין צורך לדון - לא נדון.

כמו כן אני מציע לצמצם, במידת האפשר, את הויכוח בין המציע והמתנגד. תמיד קיימת האפשרות להציע את הצעתו של חבר הכנסת צ. יהודה, לצמצם את רשות הדיבור ל-3 רגעים לכל נואם.

מחליטים:

השעה הראשונה בכל ישיבה משייכות הכנסת תוקדש לדיון בתקנון. בהתאם להתקדמות העבודה יוחלט אם יש לקבוע יום מיוחד לבסר הדיון בתקנון. בסדר האפשר, באותם הסעיפים שאין עליהם ויכוח פרינציפיוני, יצוטצם הויכוח בין המציע והמתנגד.

ג. הדיון על התקציב (היש לשנות את מספר השעות):

היו"ר י. הררי:

נקשר עם הדיון על התקציב - סגן יו"ר הכנסת י. בורג, הודיע שועדת הכנסת תחלט אם יש לשנות את ההחלטה הקודמת. כל חבר ראוי להציע הצעות בעניין זה - סדגע עוד לא הציע איש כל הצעה.

ס. נחרוב:

עובדה היא, שרוב סיעות הכנסת מבקשות לשנות את החלטתנו ואני חושב שגם הצדק וגם היושר דורשים זאת מאתנו. בכל פרלמנט סקדישים זמן רב דוקא לדיון על התקציב. לכן אני מציע להחליט מחדש שיש להקציב לדיון 30 שעות. כמו כן אני מציע שבמשך יומיים לא תתקיימה ישיבות ועדות ומליאת הכנסת תקיים ישיבותיה מ-10 עד 1, מ-3 עד 7 ומ-8 עד 11.

היו"ר י. הררי:

מזכיר הכנסת, סר רוזטי, מוסר לי שנשארו עוד לויכוח על התקציב 17 שעות ו-25 רגע. עלינו להחליט תחילה אם אנו משגים את החלטתנו הקודמת.

ח. לנדאו:

אני במקרה חבר ועדת הכספים ואני יודע שועדת הכספים מקדשה לזה דיון של שבועות. החומר הזה הוא גם סיכום של מעולת שלה שלמה של ועדת הכספים מאמא, וזוהי לפעשה, ההזדמנות היחידה לסיכום כללי, לא רק של המעולות הפיסקליות של הממשלה אלא של כל המדיניות הכלכלית שלה. אתן לכם דוגמא, שאינה צריכה להשפיע על מהלך הויכוח הנוכחי. אני צריך לדבר על התקציב - נשארו לנו 40 דקה - ואין לי אפשרות להביע את כל אשר יש לי להביע. הדיון הזה הוא ענייני מאוד ובפרלמנט הבריטי נמשך הדיון 18 שעות. אנחנו מעוניינים בוויכוחים ענייניים עם סטפרים ועובדות.

י. שפחונית:

איני יכולה להסכים להצבעה ערטיבלית אם
משנים את ההחלטה הקודמת. אני יכולה להצביע
בעד שנוי החלטה באם זה יהיה מלווה בשנויים בסדר עבודת הכנסת. אנחנו נתוגים
בגבולות אובייקטיביים שאין יכולים לשנותם. מתקיים מוכרחים להעמיד את התקציב
להצבעה בסוף יוני.

דבר שני - אי-אפשר בגבולות הזמן האובייקטיבי
גם להכניס הצעות לסדר-היום וגם להגדיל את הזמן לויכוח.

לכן אינני יכולה להצביע בעד שנוי ההחלטה
סבלי להחליט תחילה על שנוי סדרי עבודת הכנסת.

י. בר-יהודה:

ברצוני לשאול את היושב-ראש: אם משנים את
ההחלטה - האם אפשר להכניס את ההצעה בנוגע

לסדר הויכוח.

אם מחליטים לשנות - ברור שאפשר להכניס
כל הצעה.

הינ'ר י. הררי:

ברצוני להעיר שבעקשנות שומרים על פתיחת
הישיבה בשעה 4. לו היו פותחים את הישיבה
בשעה 3 ומסיימים ב-11 בערב יכלו לגמור את הדיון בגבולות האובייקטיביים.

ס. יערי:

עלינו להחליט אם משנים את ההחלטה הקודמת
או לא. השאלה היא אם עבודת הכנסת היא
לפי הזמן שקובעים, או קובעים את הזמן לפי עבודת הכנסת.

הינ'ר י. הררי:

ה צ ב ע ה

בעד שנוי ההחלטה הקודמת - 9
נגד - 1

מחליטים לשנות את ההחלטה הקודמת.

אני מחדש את הצעתי: ויכוח כללי קצר ואחר
זאת - ויכוח לכל מסדר ומסדר.

י. בר-יהודה:

אי-אפשר להעמיד הצעה זו להצבעה, כי לא היה
עליה ערעור בכנסת.

י. קוטוני:

בהתאם לסדר עבודתנו, לאחר שבטלו את ההחלטה
הקודמת - היא בטלה.

הינ'ר י. הררי:

ה צ ב ע ה

בעד הצעת י. בר-יהודה לשנוי
אופי הויכוח - סיעוט
נגד - 7
רוב - 7

הצעת לא נתמבלה.

אני מציעה להקדיש לדיון 30 + 2 שעות.

א. רוזיאל-גאור:

היו"ר י. הררי:

אני מעמיד להצבעה שלוש הצעות שהוצעו:

ה צ ב ע ה

- בעד 28 + 2 שעות - 4
- בעד 30 " " - 5
- בעד 30 + 2 " " - 3

סמליטים:

להגדיל את מספר השעות שהוקצו לדיון על התקציב ל-30 שעה.

ז. יהודה:

בעקבות החלטה זו אני מציע, שכל זמן הדיון על התקציב: א) לא נקבל הצעות לסדר-היום. ב) נגדיל את מכסת שעות העבודה.

י. בר-יהודה:

החלטנו זה כמה פעמים שמתחילים את הישיבות ב-3 ואין מקיימים החלטה זו. לדעתי זאת זלזול

כועדת הכנסת.

אפשר להחליט שהישיבות מסתיימות ב-11.30 בערב.

אחת לסדר-היום ביום.

אני סוכן להסכים לכך, שלא תוכנס יותר מהצעה

היו"ר י. הררי:

למען הדיון, ביחס להחלטתנו והזלזול בה - אין כל ספק, שבהתחלה הנשיאות זלזלה בהחלטה. אבל, ההחלטה שעלינו להתחיל ב-3 היתה סבירה לקיים ישיבה ביום רביעי. ההחלטה שמקיימים ישיבה ביום רביעי, מערערת את ההחלטה בנוגע לשעה 3, ויושב-ראש הכנסת הודיע, שאין הוא מתחיל את הישיבה בשלוש ונימק את הודעתו.

יש לפנינו שתי הצעות: א) לא לקבל הצעות לסדר היום כל זמן הדיון על התקציב; ב) להגדיל את מכסת הזמן.

אני ספוקפק עם הצעת חבר הכנסת צבי יהודה היא חוקית. ישנן זכויות של חברי כנסת, שאי אפשר לגזול אותן מהם.

ס. יערי:

אפשר לקבל הנבלה לתקופה מסוימת.

ד. בר-רב-האי:

אני מציע שכל זמן הדיון בתקציב לא תתקבלנה הצעות לסדר-היום, פרט אם ועדת הכנסת תודה בדחיפות

השאלה.

ה צ ב ע ה

- בעד הצעת חבר הכנסת צבי יהודה בתוספת תקונו של חבר הכנסת ד. בר-רב-האי - 8
- נ ג ד - 6

בתפילה הצעת חבר הכנסת ז. יהודה בתוספת תקונו של חבר הכנסת ד. בר-רב-האי.

היו"ר י. הררי:

עלינו לקבוע אם ועדת הכנסת היא מחליטה על דחיפות ההצעה לסדר-היום, או - כפי שכתוב בהצעת התקנון - שאם שהנשיאות היא הקובעת, עם זכות ערעור לוועדת הכנסת.

טחליטים:

בזמן הדיון על התקציב לא תקבל הכנסת הצעות לסדר-היום פרט להצעות בשאלות דחופות, שעל דחיפותן תחליט הנשיאות. באם תשלול הנשיאות את דחיפות ההצעה - רשאי החבר המציע לערער בפני ועדת הכנסת.

י. שמחוני:

לאור ההחלטות האלו, יש מקום לפנות לנשיאות בבקשה לתת דין קדימה לדיון על התקציב לגבי

כל דיון אחר.

טחליטים:

ועדת הכנסת פונה לנשיאות בבקשה לתת דין קדימה לדיון על התקציב לגבי כל

דיון אחר.

היו"ר י. הררי:

אני מציע שהצעת הרב נורוק להקדש יום שלם לדיון על התקציב לא תתקבל בינתיים. אני חושב שאפשר לקבל את הצעתו של חבר הכנסת בר-יהודה להתחיל ב-3 ולא לגמור לפני 11.

טחליטים:

ישיבות הכנסת בתקופת הדיון על התקציב, תתקיימה בימים ב' וג' בשעות 3 עד 7 אח"צ ו-8 עד 11 בערב; ביום ד' - משעה 2.30 עד 6.30 אח"צ.

היו"ר י. הררי:

(לחבר הכנסת בר-יהודה): האם אתה סותר על הפעיף שהכנסת קודם על זלזול בהחלטות

ועדת הכנסת סדר הנשיאות?

י. בר-יהודה:

אני סותר על הפעיף זה.

ד. חוק למיסון פסודת התעבורה תש"י 1950.

היו"ר י. הררי:

הכנסת החליטה אתמול, שעלינו לקבוע לאיזו ועדה להעביר חוק זה.

א. שפסל:

אני מציע להעבירו לוועדת הפנים, שישנה כבר עם המסורה כמה פעמים בנוגע לתאונות דרכים.

ד. בר-רב-האי:

אני, בדרך כלל, איני להוט כל כך להעביר כל הצעת חוק לוועדת החוקה. בשעת הויכוח בכנסת חרגנו מסגרת הויכוח והוא היה כולל את ונגע בכמה וכמה שטחים של הבעיה. אבל, הצעת החוק הסוגחת לפנינו, אינה כלכלית ואינה אדמיניסטרטיבית. הצעת החוק הזו היא לשנוי בחוק הפלילי, בפרוצדורה הפלילית. אלה הם שני דברים שבהם המסורה היא רק צד ולא צד סימפטי ביותר. לדעתי יש להעביר חוק זה לוועדת החוקה, חוקא ומשפט.

ח. לנדאו:

לדעתי שייך חוק זה לוועדת החוקה חוק ומשפט.

היו"ר י. הררי:

חוק זה דן כפרוצדורה משפטית. גם החוק על
העבודה של חיילים לא תצטרף לוועדת חוק ובסחון,
אלא לוועדת החוקה.

אני מעמיד את שלוש ההצעות להצבעה:

ה צ ב ע ה

- בעד ועדת פנים - 1
- % כלכלה - 0
- " החוקה - רוב

מחליטים:

להעביר את חוק לתיקון פקודת
ההעבודה תש"י 1950 לוועדת החוקה
חוק ומשפט.

ה. התפטרות חבר הכנסת יערי מועדת המשנה לענין חבר הכנסת א.צ. גרינברג:

היו"ר י. הררי:

חבר הכנסת יערי הודיע לי, שהוא מתפטר מועדת
המשנה, שהוטל עליה לברר ענין זה.

מ. יערי:

אני לא הייתי נוכח בזמן שהחליטו על כך. לפי
הרגשתי הפוליטית, איני מרגיש את עצמי רשאי
להיות בורר או שופט. אני רוצה להיות צודק ביחס לאיש מבחינה פורמלית.

ח. לנדאו:

מבלי להכנס לעצם הענין, אם הוא חמור או קל -
ברצוני להביע את תמונתי על שנבחרה ועדת משנה
ואין בה אף חבר אחד מאותה סיעה שאליה משתייך חבר הכנסת א.צ. גרינברג.
על-כן, אם חבר הכנסת יערי התפטר - כלומר התפנה מקום באותה ועדת משנה - הייתי
מציע, שחבר סיעת חרות יתמנה כשלישי לאותה ועדה.

ח. בר-רב-האי:

אני שמח למה שאמר חבר הכנסת לנדאו. בישיבה
הקודמת הצעתי להרחיב את הוועדה ולהוסיף עוד
2 חברים³ ובמחשבתי היה שיהיה גם חבר תנועת החרות. ברצוני לומר, בתור חבר
ועדת המשנה, אשר קבעה את מה שקבעה - איש עוד לא קבע שהענין הוא חמור. הוטל
עלינו רק לברר אם יש בכלל חומר מספיק לברור ומצאנו שבטלונה זו יש חומר מספיק.
לא אמרנו - קל או חמור.

אחד מתנועת החרות.

י. בר-יהודה:

אם מחדשים את הדיון - אני מחדש את הצעתי. אני
הייתי נגד בחירת ועדה "אד-הוק", ועדה למקרה
מסוים של איש מסוים, כי במקרה כזה ירגיש את עצמו כל אחד לא טוב. אני הצעתי
לבחור בוועדה יותר גדולה, לכל המקרים של תלונות לגבי חברים. אז - בוחרים אנשים
שמאמינים בעמדתם הכלחית-משוחרת מראש³ לכל אחד, מי שזה יהיה. אני מחדש את
הצעתי.

א. רוזאל-נאור:

ברצוני לכקש העתק המכתב, כי כעתונות הופיעו
ידיעות שונות ולא ברור לי מי המחלונן.

(היו"ר י. הררי מוסר לחברת הכנסת רוזאל-נאור
את מכתב התלונה)

ה'ו'ר י. הררי:

ראשית, בשום אופן איני מכין מה ענין השייכות הסייעת והמפלגתית לכרור דבר כזה. אני יכול להשתייך לסייעה ולשלול את דעה כל סייעתי בקשר עם ענין מסוים. לכן, אין כל הצדקה להתפטרותו של חבר הכנסת יערי ואין כל הצדקה לדרוש שדוקא יהיה מישהו מסייע חרות בוועדה זאת. הנימוקים של חבר הכנסת יערי הם מוזרים מאד.

אני מאד מאד בעד הצעתו של חבר הכנסת בר-יהודה, שנבחר ועדה מיוחדת, ושחבריה יבחרו לפי כושרם ולא לפי השתייכותם הסייעתית, וכל מקרה יובא אליהם באופן אוטומטי.

א. שפטל:

מה בענין ועדת הת ינות?

ה'ו'ר י. הררי:

ועדת הת ינות לבחירה לשם חקיקת חוק. אני מציע שבינתיים נבחר ועדה משנה שתגמור את הפרשה הזאת. אין זה הוגן כלפי חבר הכנסת א. צ. גרינברג. אם יכולים לפתור מיד את השאלה - רצוי מאד לעשות כן. אני אעמיד להצבעה את הצעתו של חבר הכנסת בר-יהודה.

י. ברץ:

אני הייתי תומך בהצעה חבר הכנסת בר-יהודה, אבל איני יודע כיצד מגדירים את זה. מה הוא הענין האישי של חבר, שבא לפני הועדה. אני חושש מאד שקיום ועדה קבועה תרבה ענינים כאלה. הייתי רוצה שנגדיר איזה ענין צריך להיות מובא בפני הועדה.

ד. בר-רב-האי:

אני מצטרף לדעתו של חבר הכנסת ברץ.

י. בר-יהודה:

אני חושב שועדת זו צריכה לטפל בכל תלונה על התנהגותו של חבר כנסת, מחוץ לשייכות הכנסת, בכל מקרה שאין התלונה מלווה בחביעה להוריד את חסינותו של חבר הכנסת ולמסור אותו למשפט.

ה צ ב ע ה

בעד ועדה קבועה - 10
נגד - 2

ד. בר-רב-האי:

אני מציע שועדת המנויים תביא לנו הצעה ל-5 אנשים לוועדה הקבועה. ועדה זו תגמור גם את ענין התלונה של א. צ. גרינברג.

י. בר-יהודה:

באם יהיה ערעור על ההרכב מצד אחד מחברי ועדת המנויים תובא ההצעה לאשורה של ועדת הכנסת.

מחליטים:

לבחור בוועדה משנה קבועה בת 5 חברים, שמתפקידה לטפל בתלונות על התנהגותם האישיה של חברי הכנסת, מחוץ לשייכות הכנסת, בכל מקרה שאין התלונה מלווה בחביעה להוריד את חסינותו של חבר הכנסת ולמסור אותו למשפט. ועדת המנויים תחליט על הרכב ועדה משנה זו. באם יערער על ההרכב אחד מחברי ועדת המנויים - תובא הצעה הועדה לוועדת הכנסת. ועדת המשנה אשר תחמך על-ידי ועדת המנויים תטפל בענין התלונה בקשר לחבר הכנסת א.צ.גרינברג.

תלונת יו"ר הכנסת על התנהגותם של חברי הכנסת באדר, ז' בטבת וז' בחדש אלול:

י. קסוי:

אני מערער על עצם העבודה שאנו משלימים
אם כך שקיימת התנהגות כזאת ושהיושב-ראש
חובע ברור. כבוד היושב-ראש זהו הדבר המסמל את הבית ואין להתחצף בפניו.
אני מבקש לקבוע הלכה בענין זה.

י. בר-יהודה:

אני מציע, בישיבה הכאה² בשעת הדיון על
התקנון, להקדים את הדיון על הפרק הקובע
את זכויות היושב-ראש בזמן הישיבה ועל יסוד הסמכויות שניתן לו הוא ידע
להגן על הבית.

היו"ר י. הררי:

לי נדמה שכבוד הבית והסדורים בו חשובים
לקואליציה ולאופוזיציה, ולכל אחד מחברי
הכנסת. התנאי הראשון של פרלמנטים זה³ ששומרים על כללים מסוימים. כרגע
שהכללים האלה - שהם שכבה דקה מאד של נוהג - נשברים, לא נשאר דבר מהמשטר
הדמוקרטי הפרלמנטרי.

אני מציע - אם ועדת הכנסת חסכים - שנדחה
את הדיון - מבלי לקבוע עוד באיזה אופן יהיה הדיון - ואני אדבר עם 3 החברים
ולאחר שאשוחח אתם אביא שוב את הענין בפני ועדת הכנסת, בנוכחותם או שלא
בנוכחותם.

ח. לנדאו:

אני מוצא את עצמי נפגע במקצת, כיון שהעלו
על השולחן שלושה חברי כנסת ודנים על הפרו-
צדורה והם נמצאים סוביודיזה כאילו. אחד הדברים של הבית הוא - היחס אל
היושב-ראש. אינני רוצה להכנס כעת לשאלת התנהגותו של היושב-ראש. הייתי יכול
להביא דוגמאות של התנהגות היושב-ראש וכיצד עליו להתנהג. היושב-ראש מסמל,
או חייב לסמל משהו בכנסת, שעומד מעל לכל ואנחנו רוצים בזה. אחמול קרה משהו
חמור מאד ואני מצטער שהבית עבר לסדר-היום מבלי להעיר כל הערה לזאת. כאשר
הצעתי ליושב-ראש שהדיון בשאלה ימשך 15 רגע, כי השאלה קשורה בדיני נפשות,
הוא הפליט משפט - אם כי זו הייתה פליטת פה - שלו ידע שהדיבורים יעזרו משהו
אזי לא אכפת לו. הרי זה יחס של זלזול ממש. אני ראיתי את עצמי נפגע ובעיקר
שהמדובר הוא בדיני נפשות. מצאתי לנחוץ להעיר על ענין זה והוא נרגש. אני
רציתי להביא את הענין בכל חומרתו - ועל כך עלי מחלוננים?

פוחח פתח להבא.

אני מציע, שהכרור בכל 3 הענינים יהיה

דחוף ביותר.

א. רוזאל-נאור:

ברצוני להודיע שחבר הכנסת ערי ז' בוטינסקי
כתב מכתב לוועדת הפרושים.

מ. יערי:

לאחר דבריו של חבר הכנסת לנדאו, אני מציע
להפסיק את הדיון² היות וממלא מקום יו"ר

הכנסת אינו נוכח כעת בישיבה.

ח. לנדאו:

אני מסכים לכך.

היו"ר י. הררי:

כנוגע לנוכחותו של ממלא מקום יו"ר הכנסת:
הוא מסר לנו את הענין וביקש מאתנו לדון
בו ואמר, שאין הוא חייב להיות נוכח בשעת הדיון. אם מציעים שהוא יהיה נוכח
בדיון - אני אעמיד את ההצעה להצבעה.

י. שמחוניח:

יש כאן 3 דברים שאין יכולים לערכב אותם.
יש ענין אחד - הדיון בתקנון. הוצע כאן
שנקדים ככל האפשר את הדיון בשאלת זכויותיו של היושב-ראש. שמעתי הצעה זו
בדברים רבים - בשאלות ובהצעות לסדר-היום - אבל אנחנו איננו יכולים עכשיו,
סרם שנגשנו לדיון, לחייב את עצמנו להתחיל מזה או מזה.

דבר שני - אני חושבת שמתפקידה של ועדת הכנסת
לעמוד ולהזכיר לחברים שיש לנו חקדימים שקבלנו, ולאור החקדימים בשאלות פרט-
צוראליות שונות כיצד להצביע - היושב-ראש הוא הפוסק.

דבר שלישי - לגופו של הענין. מצד אחד תלונה
של ממלא מקום יו"ר הכנסת ומצד שני תלונה של החברים לוועדת הפרושים. עלינו
לפרר חחילה את הצעתו של חבר הכנסת יערי בדבר נוכחותו של ממלא/יו"ר הכנסת
בשעת הדיון.

צ. יהודה:

איני חושב שיש צורך בנוכחותו של יו"ר הכנסת.
אין זו שאלה של היושב-ראש. זו שאלה של הכנסת.
כולנו ישבנו שם ושמענו את אשר התרחש. עצם העבירה שניתנה הרשות להגיש תלונה
לוועדת הפרושים קובעת שהיושב-ראש יכול לטעות, ורשאי לטעות. יחד עם זאת חייבנו
את חברי הביה לנהוג בכבוד ובמשמעת לגבי היושב-ראש. היות ואממול קרה מקרה, שהו
עומד בניגוד מוחלט אצ לעקרון של כבוד ומשמעת לגבי היושב-ראש - אם היושב-ראש
צדק או לא, זו שאלה לוועדת הפרושים - הישיבה הזאת צריכה לדון בענין, ואין לנו
צורך בנוכחותם של היושב-ראש ושלושה חברים.

ה צ ב ע ה

בעד הצעה מ. יערי - 10
נגד - 2

מחליטים:

לא להמשיך בדיון שלא בנוכחותו של מ"מ
יו"ר הכנסת.

היו"ר י. הררי:

האם זה ברור שגם בנוכחות שני החברים האחרים?

י. שמחוניח:

אין זה אומר, שהחלטה זו סותרת את האפשרות
של ועדת הפרושים לדון בתלונה החברים.

1.

היו"ר י. הררי:

לפני שאנו נגשים לטעיף הבא בסדר-היום, חבר
הכנסת קוטוי מבקש למסור הודעה בשם סיעתו,
כדי שהסיעות האחרות תוכלנה להתייעץ בענין.

י. קוטוי:

ברצוני להביא בפני ועדת הכנסת ענין מסוים
בשם סיעתי. אנחנו מבקשיטאת ההכנה ואת
הרצון הטוב של חברי ועדת הכנסת. המדובר הוא בענין ממלא מקום למנוח טביב.
אנו מבקשים לאפשר לנו למנות את מר ישראל
ישעיהו, שגם הוא שייך לעדה החימנים, כממלא מקומו של המנוח טביב, למרות שאין
הוא נמצא במקום הראשון בתור, ואלה העומדים לפניו ברימה יותרו הפעם על תורם
מכילי לותר על זכותם להבא.

מחליטים:

להעמיד שאלת מנוי ממלא מקום למנוח
חבר הכנסת טביב בסדר-יומה של הועדה.

ז. מנני שופט לבית המשפט העליון:

י. עלינונוב:

ברצוני להעיר הערה קצרה. לדעתי הדעות שנשמעו כאן בשאלה זו אינן במקומן. כאלו אפשר לשלול את כל המבנה של השלטון הדמוקרטי המקובל בארצות ארופה ואמריקה ולהגיד, שמסגרות ידועות ובתנאים הקיימים כעת, במסגרת הקפיטליסטי בעולם, לא יכול להיות קיים בית-משפט בלתי-תלוי, ולא יכולה להיות קיימת חלוקת השלטון לשלוש רשויות בפרדות ובלתי-תלויות אחת בשניה. אבל, אנחנו בכנסת הזאת עדיין לא נתנסינו בנישה הזאת. אנחנו רק עכשו כברארה מתחילים להכנס לויכוחים ולדיבורים בכוון זה. החוקה שלנו, במדה שהיא קיימת, מנוסחת על אפוא ההנחה המקובלת בארצות אחרות על יסודות המסגרת הדמוקרטי כפי שאנחנו הכינונו אותו עד כה.

לפיכך, אינני חושב שיהיה מן התועלת, דוקא בקשר עם השאלה של מנני שופט לבית-המשפט העליון, להתוכח על הגישה החשומה הזאת, אשר באה לידי גטוי בדבריו של חבר הכנסת יערי. אני אינני רוצה, משום זה, להתוכח על עצם השאלה הזאת. אני שולל בהחלט את הגישה הזאת. אני חושב, שלשם כך, אם חבר הכנסת יערי וחבריו חושבים את אשר הם חושבים - הרי עליהם לשאוף, או לכל הפחות להגיע לידי שאנחנושנה את כל המבנה התחוקתי והחוקי של הכנסת ושל המסגרת שלנו בסדינה, ואין, אגב אורחא, אגב דיון בשאלה של מנני שופט לבית המשפט העליון, לעמיד את השאלה באותה צורה שהעמידו אותה חבר הכנסת יערי וחבריו.

לעצם הענין - אני חושב, שהיה זה לא נכון, בשעתו, להחליט על כך שמנני שופטים לבית-הדין העליון טעון אשור הכנסת. לדעתי זאת היא פרוצדורה בלתי-נכונה. אם נלך בדרך זו - אנו נערכב את התחופים בצורה סבהילה. ענין מנני שופטים הוא ענין לנשאת הסדינה, כהמלצתו של ראש הממשלה או אשר המתאים. היות ואנו הולכים בכוון של החלטה שנתקבלה, אני מציע לאשר את הסנני.

י. בר-יהודה:

יש לנו 2 דברים נבדלים ולכל אחד מהם יש חשיבות. הדבר הראשון - ללא כל קשר לדברים שדבר עליהם חבר הכנסת יערי - לא טוב הדבר בכל פעם לתת לנו מועמד אחד לאשור כשופט עליון. קודם כל סבתן האיש - אחר כך באים ואומרים: תאשרו את הסנני. התביעה הזאת היתה צריכה להסע קודם כל מאנשי משפט. בכקשה, תנו לנו תקן סלא. כל מה שיהיה - אנחנו רוצים את הכל בבת-אחת ועל הכל יחד נדון. תקן סלא דרוש, על סנת שנדע את ההרכב. בהרכב כזה צריך להיות אדם אחד מוסחה לחוקים דתיים, אחד - לחוקי עבודה, אחד - לחוקי קואופרציה, - אחד לחוק הפלילי. כל הדברים האלה הם דברים רציניים מאד. בענזן זה יש חשיבות לרב גווניות. אני רואה שבית-הדין העליון מתחיל לקבל גוון אחד, והוא מתקרב לגוון של בית-הדין בארצות הברית. אינני מציע בית-דין עליון באחוזים, אבל אינני יכול גם להסכים לבית-דין עליון עם חרטה. אנחנו רואים את האנשים שלנו מחרמים. אנחנו הצענו באופן פרטי, איש סאתנו לא אמר, שאם אנחנו מציעים איש מסוים צריך לבחור בו. אפשר לבחור סתוך רשימה שלמה. לכן, צריך לדרוש תקן סלא ולא אד-פרטונה. אני לא מציע ענין של אחוזים, של ספלגה. אני אתנגד לזה. אני מציע בחירת אנשים בהתאם לסמלותיהם - אבל לא סתוך החרטה.

ד. בר-רב-האי:

אני חושב, שהויכוח שסתנהל סביב בית-הדין העליון הוא ויכוח חשוב. אני אינני כל כך רחוק מתפיסת הענין, כפי שהעמידו אותו חברי הכנסת יערי ובר-יהודה. אבל, המסקנות הן אחרות בסקצת. אני סקבל את הרעה, שבית-הדין העליון בסדינה מייצג את ה"קוטן סנס", את הקולקטיב, את השכבות השונות הסוציאליות. בנישתנו לבעיות שלפנינו אין בית-משפט ארטילי ולא יכול להיות בית-משפט ארטילאי. בית-המשפט גדל בתוך סביבה סטויסת, ניזן סהדעות סמתהלכות בחברה ובפרושי החוק ניתנת לו אפשרות רבה מאד להבין ולהחליט, לא רק בחוק כפי שכתוב, אלא לאותו הסובן, שהחברה כפי שהיא קיימת קיום, ניתנת לחוק הזה. זהו תהליך, שמנו אין ספלט. כל בית דין מסקף בהרכבו את הכוחות שבסדינה, אבל אני שולל שיש פה איזו שהיא ששוואה עם בית-הדין באמריקה והסמכויות של בית-הדין העליון שלנו הן לגסרי אחרות מאשר של בית-הדין העליון האמריקאי.

ד. בר-רב-האי:

הויכוח הזה הוכיח לנו שיש הכרח לגסור את הפרשה הזאת של ארגון בתי-המשפט ואופן סנוי השופטים. איך שלא יגמר הויכוח על החוקה, ברור שאחר מהחוקים הראשונים יהיה חוקת ארגון בתי-המשפט ואופן סנוי השופטים. ופה אני תמים דעים עם חבר הכנסת קליבנוב, שיש להוציא את הכנסת מכל דיון על סנוי שופטים. שמעתי גם משר המשפטים, שיש לסנינו הצעת חוק הקובעת את אופן סנוי השופטים. איני מקבל את ההצעה המנגשת לנו בכל מהא אחוזים - יש בה מה לחקן - אבל ברור שזה צריך לחדול מלהיות ענינה של הכנסת.

אשר לדברי חבר הכנסת בר-יהודה - אנחנו נסצאים במציאות מסוימת. פועלת הסדינה הזמנית מנתה 5 שופטים והסציאות הראתה שאין מספר זה מספיק. בתוקף התקנות הקיימת רשאי שר המשפטים לסנות לחודש ימים שופט זמני, ושר המשפטים השתמש בזכותו זו, וזה 18 חדש, שמדי חדש מתפרסם בעתון הרשמי סנוי זמני לשופט העליון. לפני חצי שנה בערך, ביקש שר המשפטים את אשורה של הכנסת לסנוי השופט אגרנט עכשו עלינו לחקן את הסעויות האחרון ולאשר את סנוי/י של השופט זילברג. בקשתו של חבר הכנסת בר-יהודה - לתת עכשו את כל החקן - אינה ניתנת לכצוע. 7 שופטים ישנם כבר, וכל זמן שלא יוצר, בדרך הטבע, מקום ריק אצף אחתאף את אשששששש לא יביאו לנו אף פעם הרכב מלא.

נוסף לכך שופט בית-הדין העליון צריך להיות אדם בעל אוטוריטה משפטית מקבצלת על הצבור. אינני יודע אם יש לכם הצעה כזו או לא. אבל הדרך הזו אינה סתוטה בפניכם. אתם יכולים להביא בפני שר המשפטים את הצעתכם. אם זאת הצעה שמתקבלת על דעתו - הוא יכול להדריך אותה הלאה. כל הדעות שהושמעו כאן אינן פוסלות את ד"ר זילברג כשלעצמו. העובדה שמנויו חודש מדי חודש, מצדיקה את הסנוי. אני חושב, שבסציאות כיום, אין לוועדת הכנסת דרך אחרת מאשר לאשר את הסנוי הזה.

היו"ר י. הררי:

רשומים עוד לויכוח זה החברים ציזלינג, גרינברג, הררי ורויאל-נאור. אני מציע להפסיק את הדיון כעת ולהמשיך בו בישיבה הבאה.

אני מקריא לכם את מכתבו של יו"ר ועדת הכספים בענין שרת העבודה.

ח. מכתב יו"ר ועדת הכספים בענין שרת העבודה:

היו"ר י. הררי: זהו תוכנו של המכתב:

"בזמנו החליטה ועדת הכספים לבקש מאת הגב' גולדה מאירסון, שרת העבודה והבטוח העממי, להסציא לוועדה את כל החומר אשר הוכן ע"י משרדה בקשר לבטוח העממי, כדי לעיין בנתונים הכספיים הכלולים בחומר זה. על כך ענתה שרת העבודה והבטוח העממי סתמם כדלקמן:
"משרד העבודה והבטוח העממי, כ"ג כסלון תש"י, 14 לדצמבר 1949. מס. 5010/4530

לכבוד סר ד. צ. פנקס,
יו"ר ועדת הכספים
הנדון: בטוח עממי
הכנסת הראשונה.

בררתי עם שר האוצר את דבר בקשתך שהובאה לפני במכתב הנ"ל והוברר לי כי עלי להגיש את החומר ראשית כל לשר האוצר ורק באמצעותו יועברו הפרטים לוועדת הכספים. בכבוד רב, (-) ג. מאירסון
שרת העבודה והבטוח העממי
ועדת הכספים אינה גורמת את תוכן המכתב הזה והיא חושבת שהיא זכאית לקבל את החומר ישר משרת העבודה, כי לפי מה שהחלט בכנסת בזמנו, אין הועדות קשורות בעבודתן אל שרים מסוייטים דוקא, אלא סוגדרות עפ"י תוכן העניינים שנמסרו לסמכותן. אודה לכב' על חות דעתו בענין הנדון."

י. בר-יהודה:

היות ואין ענין זה נוגע רק לשרת העבודה, אלא לכל שרי המטשלה ולראש המטשלה. אני מציע להודיע לראש המטשלה שיתקיים דיון בשאלה זו ואם ירצה לבא - יבא, אחרת - נדון שלא בנוכחותו.

היו"ר י. הררי

אני מעמיד להצבעה את שלוש ההצעות:

ה צ ב ע ה

- 6 - בעד ההחלטה שנתקבלה כבר בוועדת הכנסת להזמין את שרת העבודה ואח"כ יו"ר ועדת הכספים
- 2 - בעד ההצעה שמזמינים רק את ראש הממשלה
- 1 - בעד ההצעה שמזמינים גם את ראש הממשלה וגם את שרת העבודה

פחליטים:

אין משנים את ההחלטה שנתקבלה בישיבת ועדת הכנסת מיום 9.5.50 להזמין את שרת העבודה ואח"כ יו"ר ועדת הכספים לישיבת ועדת הכנסת. באם לא יבואו - תדון הוועדה בשאלה זו שלא בנוכחותם.

ט. מכתב יו"ר ועדת הכספים בעניינים כספיים:

היו"ר י. הררי: אני מקריא לכם את מכתבו של יו"ר ועדת הכספים:

"הנני להודיעך כי בישיבת ועדת הכספים מיום ג' ד' אשר תש"י (21.5.50) הובאו ע"י חברי הוועדה שתי הצעות, המועברות בזה לדיון בוועדת הכנסת. א. לשלם לחברי הכנסת (סירושלים ומקומות אחרים) שאינם מקבלים תשלום עבור הוצאות אש"ל, את הוצאות הששסות הכרוכות בניסיעות לישיבות ועדות מסנה המתקיימות מחוץ לירושלים וכן לקבוע סך סתמים לתשלומים אלה. ב. להעניק ליושבי ראש הוועדות של הכנסת תשלום חדשי נוסף של סך 25 ל"י (עשרים וחמש) עבור הוצאותיהם הנוספות בייצוג, נסיעות וכו', בקשר לעבודתם הנוספת על עבודת יתר חברי הכנסת, בהתאם לתפקידם."

ד. בר-רב-האי: אני מציע להעביר סכתב זה לוועדת המסנה לענייני שכר.

פחליטים:

להעביר את סכתבו של יו"ר ועדת הכספים לוועדת המסנה לענייני שכר.

הישיבה ננעלה בשעה 11.